

A Bakonyerdő története

Szerkesztette Németh Sándor Miklós – Pápa, 2011

Vaskos könyvküldemény érkezett hozzám a minap. A csomagolást izgatottan bontottam, és ez fokozódott, mivel a könyv a Bakony erdőgazdálkodásának történetét rejtette magában. Azét a tájét, amelyet győri diákkoromban ősrengeteknek, betyárok járta vadonnak ismerem. De idenőttek pályakezdő éveim is, és itt lettem erdészszakember.

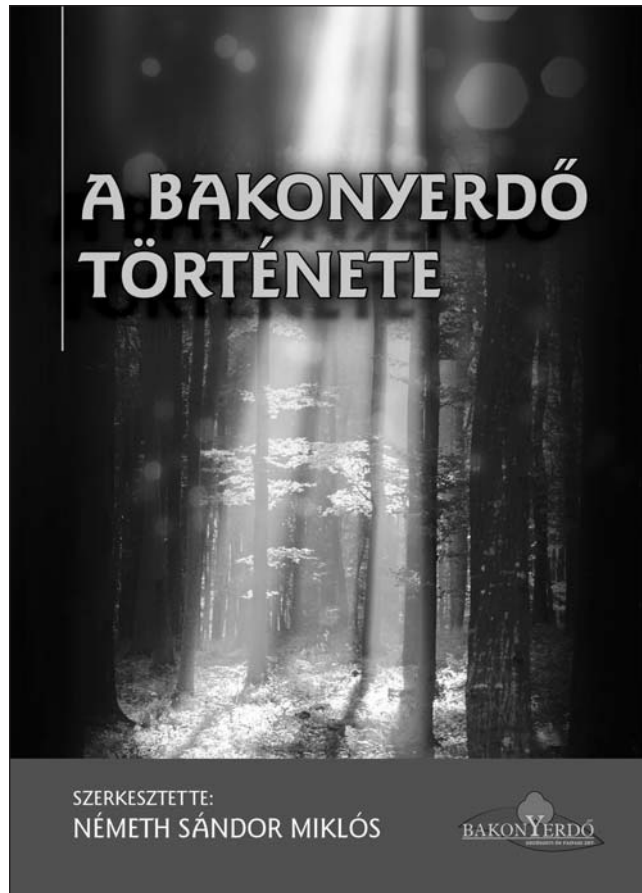
Hát hogyan vettem volna szívesen kézbe a maroknyi kolléga által összeállított kiváló munkát. A természeti adottságokon kívül szakszerű leírással kapunk képet az egyes ágazatok fejlődéséről, szakmai előrehaladásáról és kapcsolódásairól. A szövegben tanítómestereim neve is sorakozik, olyanoké, mint a Keszthelyi Erdészet közepén, Büdöskúton lakó *Koller Tibi* vagy a mindig megbízható, becsületes *Márkus János* bácsié, a sümegcsehi *Anda Pista* bácsié vagy két erdészvezető-helyettesemé (*Bordács István* és *Papp István*), és mindezt növelte a felsőbb képzettségű kollégák oktatási tevékenysége (*Hoffmann Sándor* bácsi, *Páll Endre* és *Györke Zsombor*). Sokat kaptam az akkori monostorapáti erdészvezetőtől, *Magyar Jenő* bácsitól is. Egy-egy szép szál bükköt úgy tudott végigcírógatni, ahogy a vőlegény teszi babája derekán. A hét végét nem egyszer töltöttem irodáján található vaságyán és szalmazsákján, hogy aztán másnap a Káli-medence és a Kornyó-tó mocsarain átlábalva növénygyűjtőmbeszedjek növényi ritkaságokat.

A botanikai érdeklődés vonzott arrafelé ismert tudósokat is. *Jávorka Sándor* bácsi mutatta be a Lesence-patak forrás-lápján növekvő ritkaságokat és velem sétáltunk végig, és a Lesence-völgy partoldalán előforduló ritka lisztes kankalínokat, rovarérv növényeket (alpesi hízóka, harmatfű). És jött az akkor még ritkaságszámba menő szakállviselű mohász, *Boros Ádám* bácsi, akit a nagy fűben elmerülve felesége „Ádám, hol vagy?” kiáltással igyekezett fellelni.

Rendszeres látogatóm volt a – polgári foglalkozását tekintve ügyvéd – nem-

zetközi ismertséggel övezett csigász, *Pintér Pista* bácsi és vele a szelíd arcú, távcsövet gyakran szeméhez emelő mardász, *Keve Bandi* bácsi is.

Nem lehet említés nélkül hagyni a mindmáig legjobb bakonyi útikalauzt készítő *Dörnyei-Dornay Béla* bácsit sem, aki 80 éven túl is képes volt a Re-

zi vár romjait hordozó meredek hegyoldalon „Sika likja” néven ismert üregében kutakodni, hétszámra egy priccse és hideg élelemmel „felszerelve”. A végén ragyogó arccal mutatta nekem zsákmányát, mondván: „Megtaláltam a barlangi medvét”. No, csak egyik fogát, tudományos értékét a ragyogó arckifejezés jelezte. Szegény öreg nem tudta, hogy 1957-ben a hegyoldalban bujkáló felkelők majd táblával zárják el az üreg bejáratát és vésik rá az akkor gyakran hallott MUK-jelzést (= márciusban újra kezdjük!).

A vázolt időszak a padláslesöprések, erőszakolt téesz-szervezés és békekölcsön-jegyzések időszaka volt. Az erdőgazdaság központjából gyakran érkezett hozzánk egy nem túl szelíd hangú párttitkárnő, akit irodai unatko-

zása vagy ifjúkori sármos megjelenésem hozott el gyakran az erdészeti irodába. Nem ugrottam a nyakába és hamar megeltem, miként lehet látogatóit ritkítani. Szeretett az erdőn hintőzni, ezért, ha jött, a kocsisomnak mindig odasúgtam: Jóska, járassa meg a Böskét az erdőn, és úgy érjenek vissza, hogy éppen csak felkapaszkodhasson a Pápa–Sümeg–Keszthelyi buszjáratra. Így lőn, Böske lekopott, vagy az én sármom romlott, ma már kideríthetetlen.

De gyakran jött a község függetlenített párttitkára is. Ügyes kezű, fiatal kovácsmat kívánta kidobni tőlem kulák származása miatt. De 25 ló és a faanyag mozgatásában rongálódott szekerek vasalása nélküle nem működött, ezért hajthatatlan maradtam. A dilemmát aztán a gallyfára kiváltott bárcára kiadott némi hasábfával sikerült rendbe tennem.

Néha bevetődtem a keszthelyi múzeumba is, ahol ismert vadászírónk, Széchenyi Zsigmond fordítóként jutott szerény anyagi juttatáshoz. Az akadémián egy tudós tanár működött, ő a környék borainak ismerője volt. Egyik alkalommal névnapi köszöntést kapott. Mivel őt Kálmánra anyakönyveztették a szülei, előhúzta naptárát és ott látta, hogy a kérdéses napon az Ivők ünnepelnek. No, ez telitalálat volt!

A gyönyörűen kivitelezett kötet az utóbbi megjelent szakmai kiadványok legszebbike.

A tájat nem ismerők képet formálhatnak az egyes szakmai ágazatok fejlődéséről egymáshoz kapcsolódásáról.

A sorok közül előbújik a gazdálkodó erdész, örömeivel, bánataival, színes életményeivel.

Igazolást ad az egységes erdészkepzés helyességéről (az egyetemen éppen most térnek vissza erre!)

Kiválóan rajzolódik ki az erdő hármaskörű funkciója és ennek gyakorlati érvényesítése.

Alapos és széleskörűen kidolgozott, összefüggéseket is láttató, kiváló erdő-történeti munkát ajánlhatok mindazok kezébe, akik a Bakonyt nem ismerik, de törekednek a maguk területén hasonlók megírására.

Dr. Szodfridt István